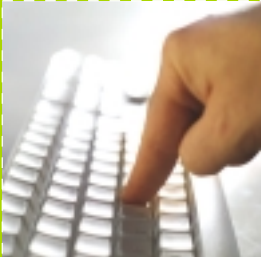
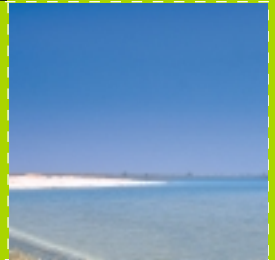
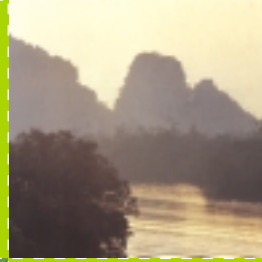

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รายงานประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.

2 5 4 8

สารบัญ

รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารจากอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	02
ผู้บริหารกรมควบคุมมลพิษ	04
ข้อมูลภาพรวม	09
โครงสร้างของกรมควบคุมมลพิษ	10
กรอบอัตรากำลังของกรมควบคุมมลพิษ	12
ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548	13
งบประมาณ	14
การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี	
งบประมาณ พ.ศ. 2548	15
สรุปงบแสดงฐานะการเงิน	16
งบแสดงรายได้และค่าใช้จ่าย	17
สรุปผลการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ	18
ผลการดำเนินงานที่สำคัญในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2548	25
• การแก้ไขปัญหากรณีพิบัติภัย สึนามิ	25
• โครงการนักรบสิ่งแวดล้อม	27
• โครงการคลองสวยน้ำใส	28
• การควบคุมการเผาในที่โล่ง (ของประเทศไทย)	30
• การรื้อถอนสิ่งแวดล้อม	32
• การเรียกคืนซากแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ	33
• การจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยในวัดและมัสยิด	34
• การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาด และการป้องกันมลพิษ	35
• ความร่วมมือระหว่างประเทศ	37
• การพัฒนากฎหมายด้านการป้องกันและควบคุมมลพิษ	39
• ศูนย์บริการประชาชนและการใช้ E-Government ในการปฏิบัติงาน	40

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ควบคุม

ควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ
จากทุกแหล่งกำเนิด ด้วยความมุ่งมั่น
และตั้งใจจริง

ดูแล

ดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม ให้อยู่ใน
ระดับที่ยั่งยืน ด้วยความร่วมมือจาก
ทุกภาคส่วนของสังคม

รับผิดชอบ

รับผิดชอบ ต่อเมืองและชุมชน ด้วยการ
ทำงานเต็มประสิทธิภาพ

เพื่อ

คุณภาพชีวิต
และสิ่งแวดล้อม
ที่ดี

วิสัยทัศน์: เป็นองค์กรหลักที่สังคมเชื่อมั่น ในการบริหาร
และจัดการมลพิษ เพื่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี

พันธกิจ: ควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษ
โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

สารจาก
อธิบดีกรมควบคุม
มลพิษ

- ▶ รัฐบาลมีนโยบายในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการลดมลพิษ เพื่อให้เมืองและชุมชนมีความน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน ▶

(นายอภิชัย ชวเจริญพันธ์)

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

▶ กรมควบคุมมลพิษในฐานะหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการแก้ไขภาวะมลพิษของประเทศ คำนึงถึงและถือเป็นภารกิจที่สำคัญ คือความรับผิดชอบต่อเมืองและชุมชนในการจัดการควบคุม ป้องกัน ฟื้นฟูและแก้ไขปัญหามลพิษจากแหล่งกำเนิด ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการเพื่อพิทักษ์รักษาสิ่งแวดล้อม โดยปรับกระบวนการดำเนินงานเชิงรุกมากขึ้น ในการแก้ไขปัญหามลพิษ มีการบูรณาการในพื้นที่เร่งด่วนและพื้นที่วิกฤติโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาระบบสารสนเทศให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีของโลก ปรับปรุงระบบบริหารจัดการให้มีความเหมาะสมกับโครงสร้างและระบบบริหารราชการแนวใหม่ ปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหามลพิษได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน

กรมควบคุมมลพิษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ของกรมควบคุมมลพิษ จะส่งผลให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ทราบถึงแนวทางการดำเนินงานและวิธีปฏิบัติในการควบคุมมลพิษของประเทศ และส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนต่อไป กรมควบคุมมลพิษ ขอยืนยันว่าปัญหามลพิษ สามารถขจัดได้หากพวกเราทุกคนร่วมกันแก้ไข

ผู้บริหาร กรมควบคุมมลพิษ

1. นายอภิชัย ชวเจริญพันธ์
อธิบดี

2. นายอดิศักดิ์ ทองไข่มุกด์
รองอธิบดี

3. นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา
รองอธิบดี

คณะผู้บริหาร กรมควบคุมมลพิษ

1. สำนักงานเลขานุการกรม

1. นางพรทิพย์ ชื่นศิริพงษ์
เลขานุการกรม
2. นางกนิษฐา กอวัฒนา
หัวหน้างานสารบรรณ
3. นางสาวชรีรา แสงศรี
หัวหน้าฝ่ายคลังและพัสดุ
4. นางสาวอารีย์ มังกร
รักษาการหัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่
5. นางอังคณา จันอุไร
หัวหน้าฝ่ายแผนงาน
6. นายนิชร คงเพชร
รักษาการหัวหน้าฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
7. นางกิงกาญจน์ อมราภิบาล
หัวหน้ากลุ่มงานช่วยอำนวยการนักบริหาร

2. กองนิติการ

1. นายสมนึก รับทอง
ผู้อำนวยการกองนิติการ
2. นางสุปรวีณ์ ปัญญาวุฒิ
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
3. นายประมวล เฉลี่ย
หัวหน้าฝ่ายกฎหมายสิ่งแวดล้อม
4. นายสุชิน สังขพงษ์ (ไม่มีในภาพ)
หัวหน้าฝ่ายคดีและนิติกรรมสัญญา
5. นายพิทยา ปราโมทย์วรพันธุ์
นิติกร 7ว

คณะผู้บริหาร กรมควบคุมมลพิษ

3. กองแผนงานและประเมินผล

1. นายอนุพันธ์ อัฐรัตน์
ผู้อำนวยการกองแผนงานและประเมินผล
2. นางสาวรุติรัตน์ เขยชม (ไม่มีในภาพ)
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
3. นางสาวจิระนันท์ เหมพูลเสิริฐ
รักษาการหัวหน้ากลุ่มวิเคราะห์แผน
และประเมินผล
4. นายคมกฤช ภาคย์ทองสุข
หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศมลพิษ
5. นางสาวชมพูนุท โลหิตานนท์
รักษาการหัวหน้ากลุ่มเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม
และวิเทศสัมพันธ์

4. สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

1. นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์
ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
2. นางสาวสมศรี เทพนุ
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
3. นางสาวนภวิศ บัวสรวง
ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและประมวลผล
4. นางสาวณิชานันท์ ทองนาค
ผู้อำนวยการส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
5. นายสุเมธา วิเชียรเพชร
ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู
6. นางสาวพรพิมล เจริญสง
ผู้อำนวยการส่วนสารอันตราย
7. นางสาวธีราพร วิริวุฒิก
ผู้อำนวยการส่วนของเสียอันตราย

5. สำนักจัดการคุณภาพน้ำ

1. นายวิจารณ์ ลิมาฉายา
ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ
2. นางวัลย์ลดา อัครนุวัฒน์
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
3. นางกัญชลี นาวิกภูมิ
ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและประมวลผล
4. นางสาวทิพย์อาภา ยลธรรมธรรม
ผู้อำนวยการส่วนแหล่งน้ำจืด
5. นางสาวพรสุข จงประสิทธิ์
ผู้อำนวยการส่วนแหล่งน้ำทะเล
6. นางสุนีย์ ต๊ะปินตา
ผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียเกษตรกรรม
7. นายอนุทิน สุธาพันธ์
ผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม
8. นายสมชาย ทรงประกอบ
ผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียชุมชน

6. สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

1. นางมิ่งขวัญ วิชารังสฤษฎ์
ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
2. นางรัชนี ยิ้มอ่อน
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
3. นายเจนจบ สุขสด
ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและประมวลผล
4. นายปัญญา วรเพชรราชูท (ไม่มีในภาพ)
ผู้อำนวยการส่วนมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ
5. นายเฉลิมศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ
ผู้อำนวยการส่วนมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน
6. นายพันศักดิ์ ธีรมงคล
ผู้อำนวยการส่วนมลพิษทางอากาศจากอุตสาหกรรม
7. นายเสกสรร แสงดาว (ไม่มีในภาพ)
ผู้อำนวยการส่วนคุณภาพอากาศในบรรยากาศ

คณะผู้บริหาร กรมควบคุมมลพิษ

7. ฝ่ายตรวจและบังคับการ

1. นางจันทนา ภาคย์ทองสุข
ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจและบังคับการ
และรักษาการผู้อำนวยการส่วนบังคับการ 1
2. นางอรพรรณ ม่วงมณี
หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป
3. นายบุญเติม โชติวัฒนศิริ
รักษาการผู้อำนวยการส่วนบังคับการ 2
4. นายจุมพล ชุนอ่อน (ไม่มีในภาพ)
รักษาการผู้อำนวยการส่วนบังคับการ 3
5. นายครรชิต สุนทรากกร (ไม่มีในภาพ)
รักษาการผู้อำนวยการส่วนบังคับการ 4
6. นางสาวอัญชลี คงสมบูรณ์
รักษาการผู้อำนวยการส่วนอำนาจการ
7. นางสาวจารุวรรณ สโรบล (ไม่มีในภาพ)
รักษาการผู้อำนวยการส่วนกำกับ
8. นางสาวจินตนา ถิรมงคล
หัวหน้าศูนย์สนับสนุนเครื่องมือ

8. ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ

1. นายรังสรรค์ ปิ่นทอง
ผู้อำนวยการฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ
2. นางสาวพรศรี สุธนารักษ์
หัวหน้ากลุ่มห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม
3. นายภัทรพล ตูลารักษ์
รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาเทคโนโลยีควบคุมมลพิษ
4. นางสาวอนุดา ทวีวัฒน์สิน
นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5
5. นางสุรัฐา กวักหิรัญ (ไม่มีในภาพ)
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

ข้อมูล ภาพรวม

กรมควบคุมมลพิษ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2535 ต่อมา ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2545 จัดตั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้มีพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ พ.ศ. 2545 เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2545 ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังในส่วนของกรมควบคุมมลพิษ สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมให้มาสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแทน

ภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ

กรมควบคุมมลพิษมีภารกิจเกี่ยวกับการกำกับ ดูแล อำนวยการ ประสานงาน ติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการฟื้นฟู คุ้มครองและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ภายใต้ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้านการควบคุมมลพิษ
- (2) เสนอแนะการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- (3) จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรการในการควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ
- (4) ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษ
- (5) พัฒนาระบบ รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมสำหรับระบบต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการกากของเสีย สารอันตราย คุณภาพน้ำ อากาศ ระดับเสียงและความสั่นสะเทือน
- (6) ประสานงานและดำเนินการเพื่อฟื้นฟู หรือระงับเหตุที่อาจเป็นอันตรายจากมลพิษในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนมลพิษและประเมินความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม
- (7) ให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดการมลพิษ
- (8) ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศในด้านการจัดการมลพิษ
- (9) ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษ
- (10) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้านการควบคุมมลพิษและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (11) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

โครงสร้าง ของกรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

สำนักงานเลขาธิการกรม

- งานสารบรรณ
- ฝ่ายคลังและพัสดุ
- ฝ่ายการเจ้าหน้าที่
- ฝ่ายแผนงาน
- ฝ่ายเผยแพร่
และประชาสัมพันธ์
- กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก
นักบริหาร

กองนิติการ

- ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
- ฝ่ายกฎหมายสิ่งแวดล้อม
- ฝ่ายคดีและนิติกรรมสัญญา

สำนักจัดการคุณภาพน้ำ

- ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
- ส่วนแหล่งน้ำจืด
- ส่วนแหล่งน้ำทะเล
- ส่วนน้ำเสียชุมชน
- ส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม
- ส่วนน้ำเสียเกษตรกรรม
- ส่วนแผนงานและประมวลผล

สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

- ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
- ส่วนคุณภาพอากาศในบรรยากาศ
- ส่วนมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ
- ส่วนมลพิษทางอากาศจากอุตสาหกรรม
- ส่วนมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน
- ส่วนแผนงานและประมวลผล

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน

กองแผนงานและประเมินผล

- ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
- กลุ่มวิเคราะห์แผนและประเมินผล
- กลุ่มเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมและวิเทศสัมพันธ์
- กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศมลพิษ

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

- ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
- ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
- ส่วนของเสียอันตราย
- ส่วนสารอันตราย
- ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู
- ส่วนแผนงานและประมวลผล

ฝ่ายตรวจและบังคับการ

- งานธุรการ
- ส่วนอำนวยการ
- ส่วนกำกับ
- ส่วนบังคับการ 1
- ส่วนบังคับการ 2
- ส่วนบังคับการ 3
- ส่วนบังคับการ 4

ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ

- งานธุรการ
- กลุ่มงานพัฒนาเทคโนโลยี
- กลุ่มห้องปฏิบัติการ

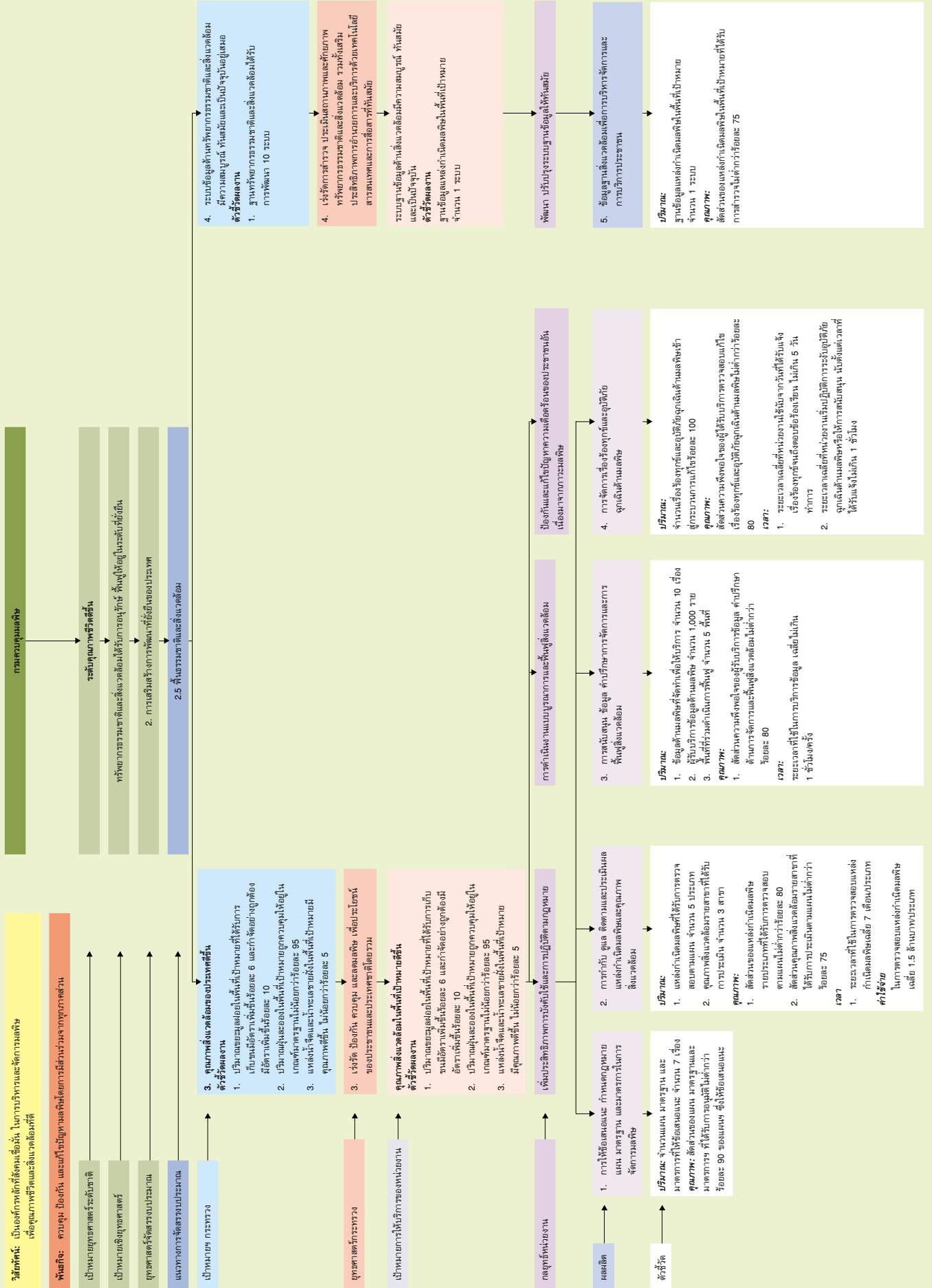
กรอบอัตรากำลัง ของกรมควบคุมมลพิษ

ตารางที่ 1

หน่วยงาน	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงาน ราชการ	ลูกจ้าง ชั่วคราว	รวม
1. ผู้บริหาร	3	-	-	-	3
2. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	3	-	-	2	5
3. กลุ่มตรวจสอบภายใน	1	-	-	-	1
4. สำนักงานเลขานุการกรม	29	16	3	11	59
5. กองนิติการ	14	5	-	2	21
6. กองแผนงานและประเมินผล	31	5	3	8	47
7. สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	51	4	1	28	84
8. สำนักจัดการคุณภาพน้ำ	62	10	11	73	156
9. สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง	58	14	17	38	127
10. ฝ่ายตรวจและบังคับการ	42	3	3	30	78
11. ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ	24	6	3	14	47
รวม	318	63	41	206	628

ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

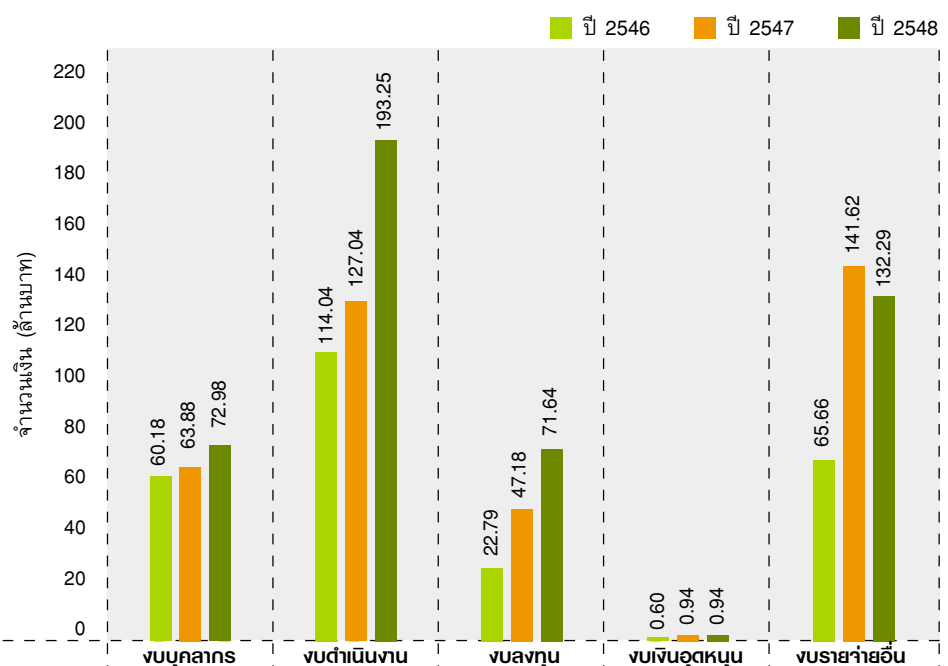
งบ ประมาณ

กรมควบคุมมลพิษได้รับการจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 จำนวน 471.10 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นงบบุคลากรจำนวน 72.98 ล้านบาท งบดำเนินงานจำนวน 193.25 ล้านบาท งบลงทุนจำนวน 71.64 ล้านบาท งบเงินอุดหนุนจำนวน 0.94 ล้านบาท และงบรายจ่ายอื่นจำนวน 132.29 ล้านบาท และเมื่อเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ถึง พ.ศ. 2548 จะเห็นว่า งบบุคลากรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 เพิ่มร้อยละ 14.25 เนื่องจากกรมฯ ได้บรรจุลูกจ้างชั่วคราวตามแผนยุทธศาสตร์เพิ่มขึ้น ส่วนงบดำเนินงานเพิ่มร้อยละ 52.12 โดยมีการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศรายชั่วโมงเพิ่มขึ้นจำนวน 2 สถานี จากเดิม 49 สถานี สำหรับงบลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 51.84 เพื่อปรับปรุงระบบฐานข้อมูลด้านมลพิษในขณะที่งบเงินอุดหนุนไม่มีการเปลี่ยนแปลง และงบรายจ่ายอื่นลดลงร้อยละ 7.05 (ตารางที่ 1 และรูปที่ 1)

ตารางที่ 1 งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ถึง พ.ศ. 2548

(หน่วย : ล้านบาท)

รายชื่อบุคลากร	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548
งบบุคลากร	60.18	63.88	72.98
งบดำเนินงาน	114.04	127.04	193.25
งบลงทุน	22.79	47.18	71.64
งบเงินอุดหนุน	0.60	0.94	0.94
งบรายจ่ายอื่น	65.66	141.62	132.29
รวม	263.27	380.66	471.10

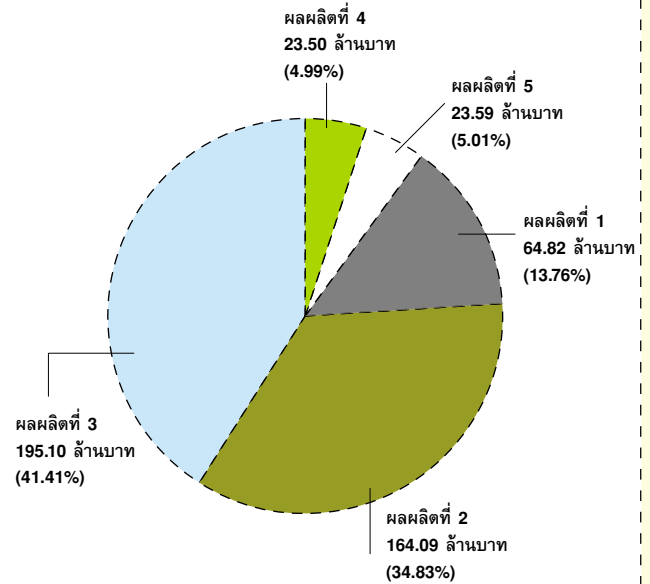

รูปที่ 1 งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ถึง พ.ศ. 2548

การจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

รูปที่ 2 การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ตามผลลัพธ์

- ผลลัพธ์ที่ 1 การให้ข้อเสนอแนะ กำหนดกฎหมาย แผน มาตรฐานและมาตรการในการจัดการมลพิษ
- ผลลัพธ์ที่ 2 การกำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลแหล่งกำเนิดมลพิษและคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ผลลัพธ์ที่ 3 การสนับสนุนข้อมูล คำปรึกษาการจัดการและการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
- ผลลัพธ์ที่ 4 การจัดการเรื่องร้องทุกข์และอุบัติเหตุฉุกเฉินด้านมลพิษ
- ผลลัพธ์ที่ 5 ข้อมูลฐานสิ่งแวดล้อมเพื่อการบริหารจัดการและการบริการประชาชน

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดผลลัพธ์ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 มี 5 ผลลัพธ์ ภายใต้ผลลัพธ์ที่ 1 ได้รับการจัดสรรงบประมาณร้อยละ 13.76 เพื่อดำเนินกิจกรรมการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะร่างกฎหมาย มาตรฐาน แผน นโยบาย มาตรการ และเกณฑ์ปฏิบัติ ผลลัพธ์ที่ 2 ได้รับการจัดสรรงบประมาณร้อยละ 34.83 เพื่อดำเนินกิจกรรมติดตามตรวจสอบเสนอแนะแนวทางแก้ไข จัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษและการปฏิบัติตามกฎหมาย ผลลัพธ์ที่ 3 ได้รับการจัดสรรงบประมาณร้อยละ 41.41 เพื่อดำเนินกิจกรรมพัฒนาบริการองค์ความรู้และสนับสนุนการจัดการและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ผลลัพธ์ที่ 4 ได้รับการจัดสรรงบประมาณร้อยละ 4.99 เพื่อดำเนินกิจกรรมตรวจสอบ เสนอแนะแนวทางแก้ไขเรื่องร้องทุกข์และอุบัติเหตุฉุกเฉินด้านมลพิษ ผลลัพธ์ที่ 5 ได้รับการจัดสรรงบประมาณร้อยละ 5.01 เพื่อดำเนินกิจกรรมสำรวจและประเมินศักยภาพด้านสิ่งแวดล้อม (รูปที่ 2)

สรุปงบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 เดือน กันยายน พ.ศ. 2548

สินทรัพย์

(บาท)

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

76,229,458.71

ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ

1,307,540.00

รายได้ค้างรับ

4,123,889.24

วัสดุคงเหลือ

141,227.31

ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

189,997.30

รวมสินทรัพย์หมุนเวียน

81,992,112.56

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน*

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)

672,263,835.12

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)

1,121,121.00

รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

673,384,956.12

755,377,068.68

รวมสินทรัพย์

หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้ค่าซื้อสินค้าและบริการ

65,208,510.60

ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

7,964,676.00

รายได้รอการรับรู้ระยะสั้น

2,075,322.75

เงินรับฝากระยะสั้น

1,056,120.62

หนี้สินหมุนเวียนอื่น

7,161,068.81

รวมหนี้สินหมุนเวียน

83,465,698.78

หนี้สินไม่หมุนเวียน

เงินอุดหนุนราชการรับจากคลัง

2,000,000.00

รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน

2,000,000.00

รวมหนี้สิน

85,465,698.78

สินทรัพย์สุทธิ

669,911,369.90

หมายเหตุ: * สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ไม่รวมถึงงานระหว่างก่อสร้าง (โครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรปราการ) จำนวน 22,438,812,898.28 บาท เนื่องจากกรมควบคุมมลพิษ ได้ยื่นฟ้องกลุ่มกิจการร่วมค้า NVPSKG เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2547 เพื่อเรียกเงินค่าจ้างและเงินอื่นๆ ที่กรมฯ ได้จ่ายไปคืนจากกลุ่มกิจการร่วมค้า NVPSKG ทรัพย์สินภายใต้โครงการดังกล่าว จึงยังไม่ถือว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมควบคุมมลพิษจนกว่าผลการพิจารณาจะถึงที่สุด

งบแสดง

รายได้และค่าใช้จ่าย

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2548

รายได้จากการดำเนินงาน

(บาท)

รายได้จากรัฐบาล:	
งบประมาณประจำ	366,742,484.94
งบประมาณลงทุน	63,212,701.48
งบประมาณ - งบกลาง	106,126,199.55
รวมรายได้จากรัฐบาล	536,081,385.97
รายได้จากแหล่งอื่น:	
รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค	4,906,243.56
รายได้อื่น	20,448,617.67
รวมรายได้จากแหล่งอื่น	25,354,861.23
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	561,436,247.20
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่ายบุคลากร (เงินเดือน ค่าจ้าง และสวัสดิการ)	99,307,641.01
ค่าบำเหน็จบำนาญ	1,634,952.08
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	4,990,501.76
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	18,785,198.72
ค่าวัสดุ และค่าใช้จ่ายอื่น	267,265,530.70
ค่าสาธารณูปโภค	24,515,056.31
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	79,459,840.76
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	62,848,122.72
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	17,382,583.85
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	576,189,427.91
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	(14,753,180.71)
รายได้/ค่าใช้จ่าย ที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	
กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	2,964,000.00
รายการอื่นๆ ที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	2,964,000.00
รวมรายได้/ค่าใช้จ่าย ที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	(17,717,180.71)
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมตามปกติ	
รายการพิเศษ	-
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(17,717,180.71)
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	3,344,439.50
รายได้อื่น	3,552,328.53
รวมรายได้้นอกจากภาษี	6,896,768.03
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	6,896,768.03
รายได้แผ่นดินรอนำส่ง	-

สรุปผลการดำเนินงาน ของกรมควบคุมมลพิษ ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

1. พลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 กรมควบคุมมลพิษได้มีการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อใช้ในการประเมินผล ประกอบด้วยตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการใน 4 มิติ 25 ตัวชี้วัด ซึ่งปรากฏผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 กรมควบคุมมลพิษ อยู่ในเกณฑ์ดีมาก (4.791 คะแนน) โดยผลการประเมินแบ่งตามมิติต่างๆ สรุปได้ดังนี้

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	ผลการประเมิน	
	ค่าคะแนนที่ได้	เกณฑ์
มิติที่ 1 ด้านประสิทธิภาพ	4.80	ดีมาก
ด้านประสิทธิผล : แผนยุทธศาสตร์กระทรวง	5.00	ดีมาก
1. การนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปฏิบัติงาน	5.00	ดีมาก
2. โครงการจัดทำกลไกหรือระบบสำหรับการบริหารจัดการที่มีการบูรณาการ หรือจัดทำโดยกระบวนการมีส่วนร่วม	5.00	ดีมาก
3. แอ่งน้ำ/แหล่งน้ำเป้าหมายได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนา มีศักยภาพการใช้ประโยชน์	5.00	ดีมาก
4. หมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ที่จัดเวทีประชาคม เพื่อกำหนด กติกา/กฎเกณฑ์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและยั่งยืน	5.00	ดีมาก
5. การจัดการช่วยเหลือหรือบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนจากมลพิษ	5.00	ดีมาก
ด้านประสิทธิผล : แผนยุทธศาสตร์ของกลุ่มภารกิจ		
ด้านสิ่งแวดล้อม	5.00	ดีมาก
6. ข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ที่ทันสมัย	5.00	ดีมาก
7. การพัฒนาระบบ การรับเรื่องร้องเรียนและการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนจากภาวะมลพิษ	5.00	ดีมาก
8. การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและลดมลพิษ	5.00	ดีมาก
9. การนำขยะมาใช้ประโยชน์	5.00	ดีมาก

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	ผลการประเมิน	
	ค่าคะแนนที่ได้	เกณฑ์
ด้านประสิทธิผล : แผนยุทธศาสตร์ของกรม	4.55	ดีมาก
10. การบริการข้อมูลการจัดการกากของเสียและสารอันตราย คุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศ ระดับเสียงและการนำ ไปใช้ประโยชน์	5.00	ดีมาก
11. การจัดทำมาตรฐานการรับประกันคุณภาพในงานที่เป็น ภารกิจหลัก	4.50	ดีมาก
12. ติดตามแหล่งกำเนิดมลพิษ 5 ประเภท นิคมอุตสาหกรรมและ เขตประกอบการ โรงไม้บดและย่อยหิน ฟาร์มสุกร อาคารประเภท ก. และยานพาหนะ ที่ละเมิดกฎหมายให้ ดำเนินการปรับปรุงระบบตามคำแนะนำ	3.225	ยอมรับได้
13. การลดระยะเวลาการติดตามตรวจสอบข้อเท็จจริง เรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษ	5.00	ดีมาก
14. การติดตามและประเมินผลระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้สามารถ* บำบัดน้ำเสียได้ตามค่ามาตรฐานน้ำทิ้ง	5.00	ดีมาก
15. ความสำเร็จตามเป้าหมายผลผลิตของส่วนราชการ* (ตามเอกสารงบประมาณรายจ่าย)	4.40	ดี
16. การปรับปรุงการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	5.00	ดีมาก
บิตที่ 2 ด้านคุณภาพการให้บริการ	4.29	ดี
17. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ด้านกระบวนการ ด้านเจ้าหน้าที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.674	ดี
18. การดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ	4.90	ดีมาก
บิตที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ	5.00	ดีมาก
19. การประหยัดงบประมาณ	5.00	ดีมาก
20. การลดรอบระยะเวลาของขั้นตอนการปฏิบัติราชการของ กระบวนการตรวจวัดรถยนต์ เรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษและ การสืบค้นข้อมูลในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์	5.00	ดีมาก
บิตที่ 4 ด้านการพัฒนาองค์กร	4.85	ดีมาก
21. การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการบริหารความรู้ในองค์กร	5.00	ดีมาก
22. การจัดการสารสนเทศ	4.20	ดี
23. การจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง	4.81	ดีมาก
24. การจัดทำแผนพัฒนากฎหมาย	5.00	ดีมาก
25. การดำเนินงานแผนพัฒนากฎหมาย	5.00	ดีมาก
รวม	4.791	ดีมาก

หมายเหตุ * ตัวชี้วัดภาคบังคับ
ลำดับคะแนน 4.50 - 5.00 = ดีมาก
3.50 - 4.49 = ดี
2.50 - 3.49 = พอใช้
ต่ำกว่า 2.50 = ต้องปรับปรุง

2. ผลการดำเนินงานภาพรวมของกรมควบคุมมลพิษในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการกำหนดมาตรฐานเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด ดังนี้

- 1) ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จำนวน 9 เรื่อง คือ
 - ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 25 (พ.ศ. 2547) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพดิน
 - ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 26 (พ.ศ. 2548) เรื่อง การกำหนดอัตราค่าบริการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียรวมเทศบาลตำบลกะรน จังหวัดภูเก็ต
 - ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงสีข้าวที่ใช้หม้อไอน้ำเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ
 - ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าความทึบแสงจากปล่อยปล่อยทิ้งอากาศเสียของโรงสีข้าวที่ใช้หม้อไอน้ำ
 - ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำระยอง
 - ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำจันทบุรี
 - ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำตราด
 - ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แบบคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
 - ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง วิธีการตรวจวัด ลักษณะและหน่วยวัดการคำนวณเปรียบเทียบ แบบบันทึกและการรายงานผลการตรวจวัดค่าความทึบแสงของเขม่าควันจากปล่องเตาเผาศพ

- 2) ยกร่างมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดแล้ว อยู่ในขั้นเตรียมการออกประกาศฯ จำนวน 5 เรื่อง คือ
- การกำหนดมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรมทุกขนาด
 - การกำหนดมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากท่าเรือขนถ่ายถ่านหินและวัสดุอื่นๆ
 - การปรับปรุงมาตรฐานคาร์บอนมอนอกไซด์และไฮโดรคาร์บอนจากรถยนต์เบนซิน
 - การปรับปรุงมาตรฐานเสียงรบกวน
 - มาตรฐานไอโซนเฉลี่ย 8 ชั่วโมงในบรรยากาศโดยทั่วไป

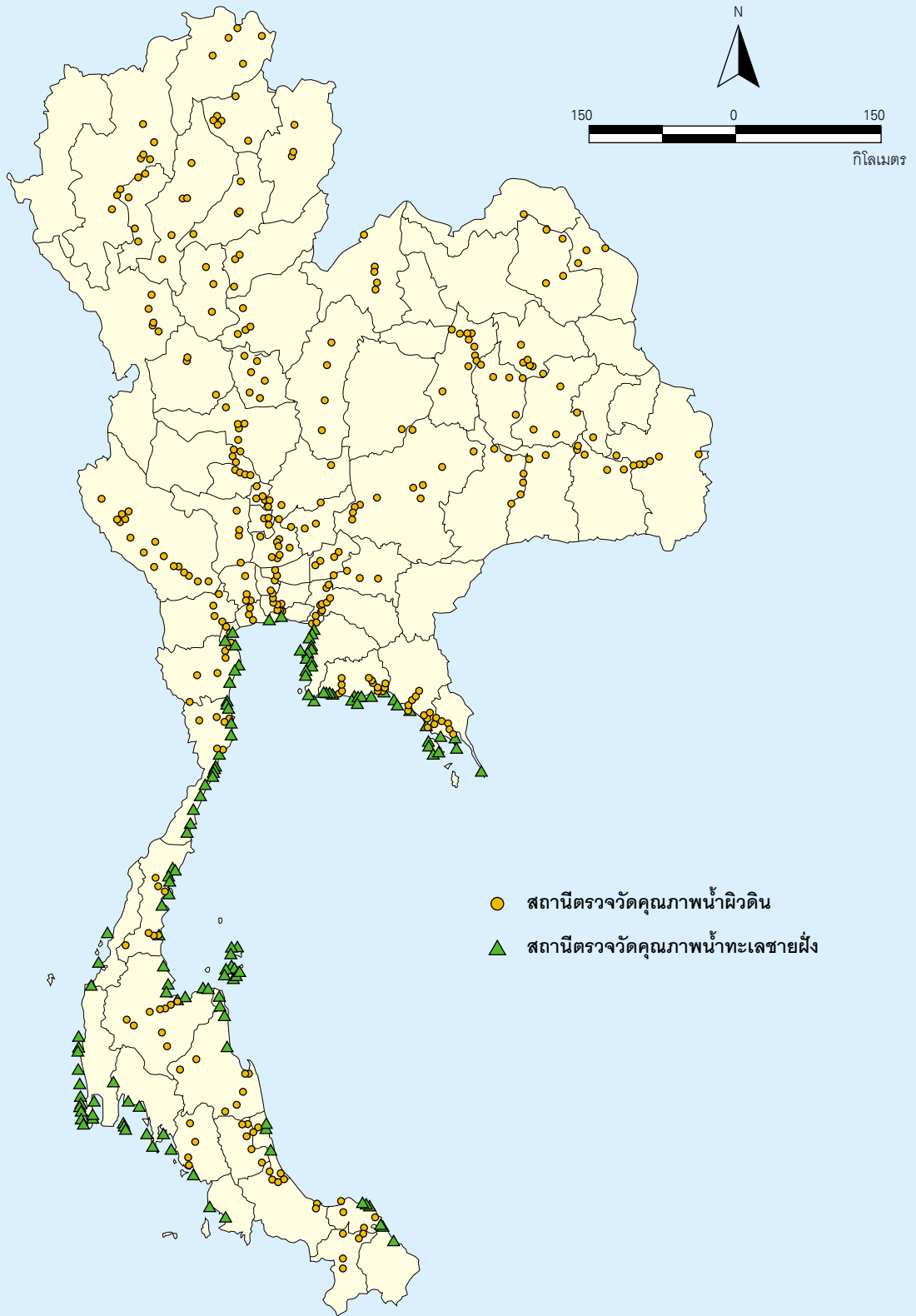
ในการกำกับ ดูแลและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อประเมินสถานการณ์ของคุณภาพสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายสำคัญจำนวน 48 สาย และแหล่งน้ำนิ่งจำนวน 4 แหล่ง (กว๊านพะเยา บึงบรเพ็ด หนองหานและทะเลสาบสงขลา) คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทั่วประเทศ 23 จังหวัด และตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยว 14 หาด ดังแสดงในรูปที่ 1 ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศและเสียงโดยเก็บข้อมูลจากสถานีตรวจสอบคุณภาพอากาศทั่วประเทศ จำนวน 51 สถานี และติดตามตรวจสอบระดับเสียงจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศและเสียง 21 สถานี รวมทั้งจุดตรวจวัดชั่วคราวในกรุงเทพมหานครจำนวน 10 จุด ดังแสดงในรูปที่ 2 และติดตามตรวจสอบการจัดการขยะมูลฝอยพบว่าสถานีที่กำจัดมูลฝอยทั่วประเทศ ตามแผนงานที่วางไว้ทั้งหมด 116 แห่ง มีการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบระบบฝังกลบ เต่าเผา และระบบผสมผสาน 97 แห่ง อยู่ระหว่างก่อสร้าง 6 แห่ง และยังไม่ดำเนินการจำนวน 13 แห่ง ดังแสดงในรูปที่ 2 รวมทั้งการติดตามตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ 5 ประเภท ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมและเขตประกอบการอุตสาหกรรม โรงไม้ บดและย่อยหิน ฟาร์มสุกร อาคารประเภท ก และยานพาหนะ เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ประกอบการที่ละเมิดกฎหมายให้แก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐาน

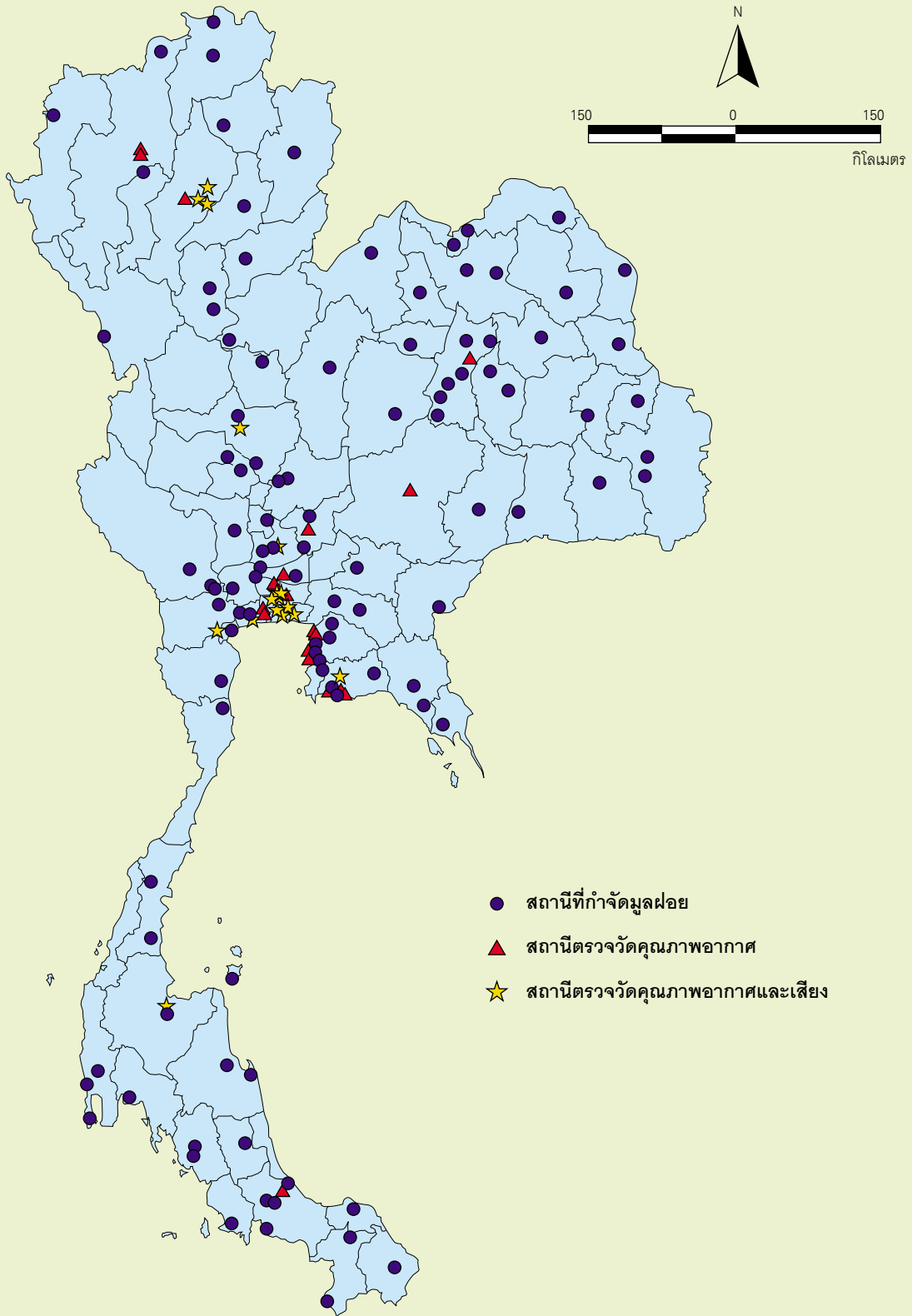
กรมควบคุมมลพิษยังปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุนผลักดันการจัดการและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่างๆ ที่สำคัญคือ การร่วมดำเนินการฟื้นฟูคุณภาพน้ำในพื้นที่วิกฤติ 5 พื้นที่ คือ ลุ่มน้ำท่าจีน บางปะกง ปิง สาและทะเลสาบสงขลา การแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศและเสียงในพื้นที่วิกฤติในจังหวัดเชียงใหม่ สมุทรปราการและกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะบริเวณตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ได้ประกาศให้เป็นเขตควบคุมมลพิษและจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ในส่วนของการให้บริการข้อมูลความรู้นั้น ได้มีการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องการพัฒนาระบบฝุ่นจากโรงสีข้าวในชุมชน การพัฒนาโปรแกรมเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย การจัดทำกลไกการเรียกคืนซากบรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เสื่อมสภาพ การจัดทำมาตรการการควบคุมคุณภาพสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่ผลิตจากวัสดุเหลือใช้ รวมทั้งการปฏิบัติการในการเรียกคืนซากอลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมและการเรียกคืนซากแบตเตอรี่มือถือ

ในการจัดการเรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ปัญหาหมอกพิษที่ได้รับการร้องเรียนมากที่สุดตามลำดับ ได้แก่ ปัญหากลิ่นเหม็น ร้อยละ 38 ปัญหาฝุ่นละอองหรือเขม่าควัน ร้อยละ 26 ปัญหาน้ำเสีย ร้อยละ 15 พื้นที่ที่มีปัญหาการร้องเรียนมากที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการและสมุทรสาครตามลำดับ ในด้านอุบัติเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีมีเหตุการณ์เกิดขึ้นจำนวน 28 ครั้ง กรมควบคุมมลพิษได้สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา ให้คำแนะนำและร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินให้กับหน่วยงานปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

นอกจากนี้ ได้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง และอ่าวชุมพร จังหวัดชุมพร เพื่อเป็นฐานข้อมูลประกอบการดำเนินการแก้ไขปัญหาหมอกพิษเชิงพื้นที่ รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยสำรวจค่าพิกัดและปรับปรุงรายละเอียดข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ภาคกลาง (12 จังหวัด) ภาคตะวันออก (6 จังหวัด) ภาคใต้ (11 จังหวัด) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 จะดำเนินการในพื้นที่ที่เหลือให้แล้วเสร็จเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

รูปที่ 1 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทั่วประเทศ 23 จังหวัด

รูปที่ 2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศและเสียงโดยเก็บข้อมูลจากสถานีตรวจสอบคุณภาพอากาศทั่วประเทศ

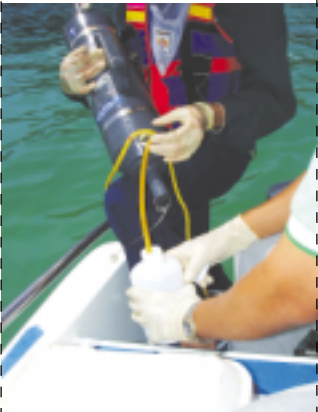
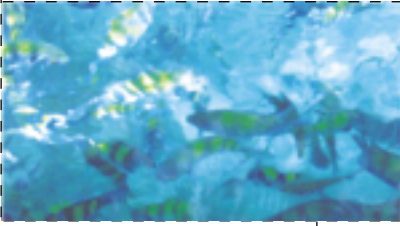
ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

การแก้ปัญหากรณีพิบัติภัย สึนามิ

จากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย (สึนามิ) เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ได้ส่งผลกระทบต่อ 6 จังหวัดในประเทศไทย ได้แก่ ภูเก็ต พังงา กระบี่ ระนอง ตรังและสตูล ทำให้สูญเสียชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก และยังสร้างความเสียหายต่อระบบนิเวศ น้ำจืด น้ำทะเลและบนบก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ได้มีนโยบายให้ทุกหน่วยงานร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหา บรรเทาทุกข์ และฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้ร่วมดำเนินงาน ดังนี้

1. สำรวจความเสียหายและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 - เดือนมกราคม พ.ศ. 2548 พบว่า ระบบท่อรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียเสียหาย ในพื้นที่เทศบาลตำบลกระรน เทศบาลเมืองป่าตองและเกาะพีพี และเตาเผาขยะในเกาะพีพีได้รับความเสียหายจนไม่สามารถใช้งานได้
2. ตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเล ตะกอนดินและสิ่งมีชีวิต ตลอดแนวชายฝั่งทะเลอันดามันในพื้นที่ประสบธรณีพิบัติภัย 6 จังหวัด ตั้งแต่วันที่ 12 - 22 มกราคม พ.ศ. 2548 พบว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมากและสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภคบริโภคได้อย่างปลอดภัย
3. ฟื้นฟูคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามมาตรการหลักการจัดการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและชุมชนในพื้นที่ประสบธรณีพิบัติภัย ประกอบด้วย 5 โครงการ ได้แก่
 - 1) การแก้ไขปัญหาเรื่องกลิ่นจากน้ำเน่า ขยะมูลฝอยและอื่นๆ
 - 2) การสำรวจเพื่อฟื้นฟูและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย น้ำเสีย สิ่งปฏิภูลในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

- 3) การเก็บรวบรวมและกำจัดขยะมูลฝอย
- 4) การแก้ไขปัญหาน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลจากอาคารที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติ
- 5) การก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียสำหรับบ้านพักถาวรบริเวณพื้นที่ประสิทธิผลพิบัติภัยคลื่นสึนามิ จังหวัดพังงา (บ้านพักถาวร บ้านร่วมมือร่วมใจ) โดยดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่ได้รับผลกระทบและฟื้นฟูระบบการจัดการขยะมูลฝอย น้ำเสียและสิ่งปฏิกูลในอุทยานแห่งชาติ จำนวน 14 แห่ง ซึ่งรูปแบบที่เหมาะสม คือ การคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยในทุกอุทยานฯ จัดให้มีถังหมักปุ๋ยอินทรีย์ขนาดเล็กในทุกอุทยานฯ และถังหมักปุ๋ยอินทรีย์ขนาดใหญ่พร้อมอาคารในอุทยานฯ 2 แห่ง ขยะมูลฝอยที่เหลือจากการคัดแยกและหมักปุ๋ยจะนำไปกำจัดโดยวิธีฝังกลบ จัดสร้างเตาเผาขยะมูลฝอยในอุทยานฯ 5 แห่ง สำหรับการบำบัดน้ำเสียจากอาคารที่พักในเขตอุทยานฯ จะเป็นแบบ Onsite treatment โดยปรับปรุงและก่อสร้างในอุทยานฯ 13 แห่ง ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษได้ส่งแบบรายละเอียดการก่อสร้างและข้อกำหนดลักษณะเฉพาะของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ พร้อมทั้งโอนงบประมาณให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เป็นผู้ดำเนินการ

การดำเนินงานดังกล่าวช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

โครงการนักรบสิ่งแวดล้อม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายยงยุทธ ติยะไพรัช) ได้มีนโยบายดำเนินโครงการ “นักรบสิ่งแวดล้อม” เพื่อทำงานในเชิงรุกด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยร่วมกับสถาบันการศึกษาทุกภูมิภาค มอบหมายให้นิสิต นักศึกษาสำรวจและเก็บข้อมูลมลพิษทางน้ำและมลพิษทางอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรม การทำงานลักษณะนี้จะทำให้นิสิต นักศึกษาได้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์จริงในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รวมทั้งเป็นการปลูกจิตสำนึกด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชนของประเทศ

โครงการนักรบสิ่งแวดล้อมได้เริ่มต้นในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดย นายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร) ได้ให้เกียรติมาเปิดตัวโครงการ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2548 และได้รับความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาจำนวน 14 แห่ง ดำเนินการสำรวจโรงงานอุตสาหกรรมไปแล้ว 2,810 แห่ง สามารถเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งได้ 513 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.26 ของโรงงานที่ดำเนินการสำรวจ โดยร้อยละ 78.4 ของจำนวนโรงงานที่มีตัวอย่างน้ำทิ้งมีคุณภาพน้ำไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งนี้ โรงงานจำนวนดังกล่าว กรมควบคุมมลพิษจะเชิญชวนให้เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างศักยภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมโรงงานอุตสาหกรรม จากนั้นจะใช้เวลาผู้ประกอบการดำเนินการแก้ไขปรับปรุง และจะมีการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งซ้ำภายใน 3 เดือน หากพบว่าไม่มีการปรับปรุงแก้ไขก็จะดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับโรงงานอุตสาหกรรมที่ขาดความเอาใจใส่ต่อสิ่งแวดล้อมต่อไป

จากจุดเริ่มต้นดังกล่าว โครงการนักรบสิ่งแวดล้อมได้ขยายผลการดำเนินงานเพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ โดยกรมควบคุมมลพิษรับผิดชอบพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล สำหรับจังหวัดอื่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคทั้ง 16 แห่ง จะเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานโครงการร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่

โครงการนักรบสิ่งแวดล้อมมุ่งหวังที่จะนำประโยชน์มาสู่ทุกภาคส่วนที่เข้าร่วมโครงการ การได้รับทราบฐานข้อมูลและสถานภาพมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งประเทศที่เป็นปัจจุบันจะเป็นประโยชน์ต่อกรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการในการจัดการมลพิษของตนเอง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศอย่างยั่งยืน

โครงการ “คลองสวยน้ำใส”

โครงการคลองสวยน้ำใส หรือ Clean and Green City เป็นโครงการตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายยงยุทธ ดิยะไพรัช) เพื่อที่จะดำเนินการเชิงรุกในการจัดการสิ่งแวดล้อมและแก้ไขปัญหามลพิษโดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มจาก “คลอง” เป็นลำดับแรก เนื่องจากเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้กับชุมชนมากที่สุดโดยเฉพาะชุมชนในชนบท ซึ่งอาศัยคลองในการคมนาคมและใช้น้ำในคลองสำหรับอุปโภค บริโภค

การจัดการฟื้นฟูคุณภาพน้ำในคลอง ประกอบด้วย

- องค์กรประชาสัมพันธ์และสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งฝึกอบรมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ
- ลดปริมาณความสกปรกของน้ำเสียจากครัวเรือน โดยจัดหาและติดตั้งถังดักไขมัน ถังกรองทราย และถังรองรับขยะมูลฝอยตามบ้านเรือน
- ฟื้นฟูสภาพคลองให้ดีขึ้น โดยการขุดลอกตะกอน และปรับภูมิทัศน์สองฝั่งคลอง
- สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อการอนุรักษ์ลำคลอง

ทั้งนี้ ได้เริ่มดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่แรก และจะขยายการดำเนินงานโครงการไปยังพื้นที่จังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเป็นหน่วยงานหลักดำเนินการ และให้กรมควบคุมมลพิษเป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านเทคนิควิชาการ

สำหรับพื้นที่กรุงเทพมหานคร กรมควบคุมมลพิษได้เลือกคลองพร้อมศรี 2 ในเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นคลองนำร่อง คลองนี้มีความยาวประมาณ 1 กิโลเมตร เชื่อมต่อกับคลองแสนแสบ มีชุมชนริมคลองประมาณ 200 หลังคาเรือน จากการดำเนินงานพบว่าการติดตั้งถังดักไขมันและถังกรองทรายสามารถลดปริมาณความสกปรกจากครัวเรือนได้เกือบร้อยละ 50 ปัจจุบันคุณภาพน้ำในคลองมีสภาพดีขึ้นและจากผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนยอมรับว่า การติดตั้งถังดักไขมันและถังกรองทรายเป็นการแก้ไขปัญหามลพิษที่ต้นเหตุอย่างเป็นรูปธรรม และก่อให้เกิดความมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์คูคลองที่จะยังประโยชน์ต่อชุมชนอย่างยั่งยืนตลอดไป

การดำเนินงานด้านการควบคุมการเผาในที่โล่ง (ของประเทศไทย)

การเผาในที่โล่งเป็นแหล่งกำเนิดสารมลพิษทางอากาศที่สำคัญ ได้แก่ ก๊าซต่างๆ ที่เกิดจากการเผาไหม้ อาทิ คาร์บอนมอนอกไซด์ ไนโตรเจนไดออกไซด์ สารอินทรีย์ระเหย รวมทั้งฝุ่นละออง คาร์บอน เถ้า เขม่า ซึ่งล้วนแต่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเผาหญ้าหรือขยะริมเส้นทางจราจร

ประเทศไทยได้ดำเนินการเพื่อควบคุมและจัดการปัญหาการเผาในที่โล่งภายในประเทศ ควบคู่ไปกับการดำเนินนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ตามหน้าที่ของประเทศภาคีต่อข้อตกลงอาเซียนเรื่อง มลพิษจากหมอกควันข้ามแดน โดยได้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง สำหรับใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานด้านการควบคุมการเผาในที่โล่งของประเทศไทย และจัดทำแผนปฏิบัติการ ตามแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการควบคุมการเผาในที่โล่ง (พ.ศ. 2547 - พ.ศ. 2551) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำนโยบายด้านการควบคุมการเผาในที่โล่งตามแผนแม่บทแห่งชาติฯ ไปสู่การปฏิบัติจริง โดยเน้นการควบคุมการเผาใน 3 กิจกรรมหลัก คือ ไฟป่า การเผาเศษวัสดุเหลือใช้จากภาคการเกษตรและการเผาขยะ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นปีแรกของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ กรมควบคุมมลพิษร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดทำโครงการสาธิตเทคโนโลยี การเกษตรทดแทนการเผา ในพื้นที่เป้าหมาย 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ชัยนาท พระนครศรีอยุธยาและสุพรรณบุรี เพื่อดำเนินมาตรการควบคุมการเผาในที่โล่งในพื้นที่ เกษตรกรรมให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม การดำเนินงานโครงการประกอบด้วย การจัดทำ พื้นที่นำร่องสาธิตการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรทดแทนการเผา การรวมกลุ่มสร้างเครือข่าย เกษตรกรในการเปลี่ยนพฤติกรรมกำจัดเศษวัสดุเหลือใช้จากการเผาไปเป็นการจัดการ อย่างเหมาะสม การจัดนิทรรศการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรปลอดการเผา และการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการทางหนังสือพิมพ์ วิทยุท้องถิ่น ป้ายรณรงค์

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ขยายผลการดำเนินงานของปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ในส่วนของการแก้ไขปัญหาการเผา ในพื้นที่เกษตรกรรมเป้าหมาย ควบคู่ไปกับการศึกษากลไกที่เหมาะสมสำหรับการสนับสนุน ให้มีการใช้เทคโนโลยีในทางปฏิบัติ การศึกษาความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์และสิ่งแวดล้อม เพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในการผลักดันให้เกษตรกรมีการใช้ เทคโนโลยีทางการเกษตรทดแทนการเผาอย่างเป็นรูปธรรม

การรवानสิ่งแวดล้อม

ตามนโยบายของรัฐบาลที่เน้นการดำเนินงานในเชิงรุกโดยการนำบริการของรัฐทุกประเภทไปให้บริการประชาชนในพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน การศึกษาและคุณภาพชีวิต กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษและกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้จัดให้มีการดำเนินโครงการการรวานสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน่วยงานเคลื่อนที่รับฟังปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนด้านมลพิษ ให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดการสิ่งแวดล้อม และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการป้องกัน พื้นฟูปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน ซึ่งนายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร) ได้ให้เกียรติเป็นประธานเปิดตัวโครงการที่บริเวณงานแถลงผลงานรัฐบาล “เหลียวหลัง แลหน้าจากรากหญ้าสู่รากแก้ว” เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ณ อิมแพค เมืองทองธานี

การรวานสิ่งแวดล้อมได้ลงพื้นที่ให้บริการประชาชน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2548 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 43 ชุมชน โดยมีกิจกรรมการรับแจ้งปัญหาความเดือดร้อนด้านมลพิษ ให้คำปรึกษาแนะนำด้านวิชาการและข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อม ให้บริการตรวจวัดมลพิษจากรถจักรยานยนต์และรถยนต์ และให้คำแนะนำผู้ขับขี่ในการปรับแต่งเครื่องยนต์เพื่อลดมลพิษในเบื้องต้น จัดนิทรรศการรณรงค์การลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งที่ผ่านมาการรวานสิ่งแวดล้อมได้รับแจ้งปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จำนวน 15 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญและสาธารณสุขโรค ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้ประสานงานกับกรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาแล้ว

การเรียกคืนซากแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ

ปัจจุบันคาดว่าจะมีปริมาณซากแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือเกิดขึ้นมากถึง 21 ล้านก้อน หากไม่มีระบบจัดการที่ถูกต้อง และยังคงมีการทิ้งซากแบตเตอรี่ๆ ปะปนไปกับขยะมูลฝอยทั่วไป สารอันตรายและโลหะหนักภายในซากแบตเตอรี่ อาจปนเปื้อนเข้าสู่ห่วงโซ่อาหาร และก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยได้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือ (Partnership Initiative) ระหว่างทุกภาคส่วนตั้งแต่ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต ภาครัฐ สถาบันการศึกษา เอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการซากแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวคือ ประชาชนผู้ทิ้งนำซากแบตเตอรี่ๆ มาทิ้ง ณ จุดที่กำหนด ซึ่งตั้งอยู่ในศูนย์บริการร้านโทรศัพท์มือถือ สถานที่รับชำระค่าบริการต่างๆ โดยภาคเอกชน ผู้ให้บริการเครือข่ายและผู้ผลิตโทรศัพท์มือถือ ตลอดจนสมาคมสถาบันอุดมศึกษาสิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งมีสมาชิกเป็นมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศจำนวน 25 สถาบัน และกรุงเทพมหานคร เป็นผู้รวบรวมและขนส่งซากแบตเตอรี่ๆ ส่งไปยังผู้รับกำจัดที่เข้าร่วมโครงการดำเนินการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2548 หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 20 ราย ได้ร่วมลงนามในบันทึกความร่วมมือว่าด้วยการจัดการซากแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ

ที่ผ่านมา ประชาชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทิ้งซากแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือลงในกล่องรับคืนซากแบตเตอรี่ๆ ที่หุ้นส่วนความร่วมมือจัดตั้งไว้ตามจุดบริการ โดยจะเห็นได้จากเพียงบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) แห่งเดียว ยังไม่รวมถึงปริมาณซากแบตเตอรี่ๆ ที่หุ้นส่วนความร่วมมือรายอื่นรวบรวมได้ สามารถเรียกคืนซากแบตเตอรี่ๆ ได้มากกว่า 50,000 ก้อน

การจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยในวัดและมัสยิด

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้วัดทุกวัดและมัสยิดทุกแห่งในประเทศไทยมีภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการรักษาความสะอาด มีห้องน้ำห้องสุขาถูกสุขลักษณะ และมีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภค บริโภค รวมถึงการเป็นศูนย์กลางของชุมชนในพื้นที่

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 กรมควบคุมมลพิษจึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติการการจัดการน้ำเสียในวัดและมัสยิด และคู่มือการนำขยะมูลฝอยมาใช้ให้เกิดประโยชน์สำหรับวัดในพระพุทธศาสนา โดยแจกจ่ายคู่มือดังกล่าวไปยังวัดและมัสยิดขนาดใหญ่ทั่วประเทศจำนวนประมาณ 1,000 แห่ง เพื่อเผยแพร่ความรู้ในการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอย และจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียซึ่งประกอบด้วย บ่อดักขยะ บ่อดักไขมัน บ่อเกราะ บ่อกรองไร้อากาศและบ่อซีเมนต์ ให้กับวัดที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนจำนวน 12 แห่ง และสำหรับพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดยะลา นราธิวาสและปัตตานี) กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้วัดและมัสยิดแต่ละแห่งมีระบบการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยที่เหมาะสมและสามารถดำเนินการด้วยตนเอง รวมทั้งให้ชุมชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ จึงมีการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียซึ่งประกอบด้วย บ่อดักขยะ บ่อดักไขมัน บ่อเกราะ บ่อกรองไร้อากาศและบ่อซีเมนต์ จัดหาถังขยะ ถังหมักขยะและจัดหากล่องคัดแยกขยะ ถังขยะและถังหมักขยะสำหรับวัดและมัสยิด 36 แห่ง

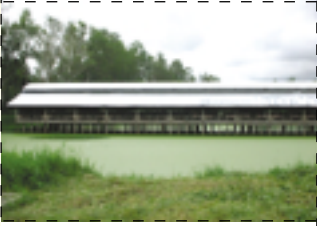

การดำเนินงานด้านเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาดและการป้องกันมลพิษ

หลักการจัดการสิ่งแวดล้อมในลักษณะการป้องกันไม่ให้เกิดมลพิษหรือลดการเกิดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิดได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องมือการจัดการในเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากช่วยลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากปัญหาภาวะมลพิษ ทำให้การใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายในการบำบัดหรือกำจัดมลพิษที่เกิดขึ้น จึงเกิดประโยชน์ต่อการประกอบกิจการหรือดำเนินธุรกิจ การทำให้แนวคิดนี้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติให้คนในสังคมตระหนักว่า การป้องกันไม่ให้เกิดมลพิษจะทำให้เกิดความได้เปรียบทางเศรษฐกิจและการแข่งขัน ตลอดจนส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมและลดความเสี่ยงต่อสุขภาพของมนุษย์ การดำเนินงานที่ผ่านมา กรมควบคุมมลพิษพยายามเผยแพร่และผลักดันหลักการนี้มาโดยตลอด และในงบประมาณ พ.ศ. 2548 กรมควบคุมมลพิษมีโครงการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ภาคอุตสาหกรรม ประยุกต์ใช้แนวทางเทคโนโลยีสะอาดหรือการผลิตที่สะอาด ในอุตสาหกรรมนาร่อง ได้แก่ อุตสาหกรรมสิ่งทอพอกย้อม การผลิตอาหารและเครื่องดื่มจากผักและผลไม้ ห้องเย็น การผลิตเครื่องปรงรส อาหารทะเลแปรรูป อาหารสัตว์ อาหารทะเลแช่แข็ง สถานประกอบการทำเทียบเรือประมง สะพานปลาและแพปลา น้ำยางชันและยางแผ่นรมควัน ผลไม้แปรรูป โดยเน้นการดำเนินงานในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนและทะเลสาบสงขลา เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากและทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ นอกจากนี้ ยังมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันมลพิษเพื่อควบคุมปัญหาฝุ่นขนาดเล็กจากอุตสาหกรรมถลุง หลอม หล่อ รีด ดึง หรือผลิตเหล็กและโลหะในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

ภาคเกษตรกรรม ประยุกต์ใช้แนวทางดังกล่าวในการเลี้ยงสุกรโดยเน้นการดำเนินงานในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนเนื่องจากมีฟาร์มสุกรจำนวนมากที่ทำให้เกิดปัญหามลพิษทางน้ำโดยเฉพาะจังหวัดนครปฐม นอกจากนี้ ในภาคการเพาะปลูกมีการจัดทำแนวทางการลดและการป้องกันมลพิษจากการทำนาและการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรโดยเฉพาะในพื้นที่ภาคกลางซึ่งมีผลผลิตการปลูกข้าวมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ

นอกจากกิจกรรมหลักที่กล่าวถึงแล้วยังมีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงคุณภาพน้ำมันติเซลและเบนซินเพื่อลดมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะทั่วประเทศ

วิธีการดำเนินงานนอกจากมีการเข้าไปให้คำแนะนำแล้วยังมีการประเมินผลทั้งปริมาณมลพิษที่ระบายออก การลดการสูญเสียต้นทุนการผลิตและการประหยัดค่าใช้จ่ายในการบำบัดจากมลพิษที่ลดลงเพื่อให้ผู้ประกอบการเห็นประโยชน์และนำไปใช้ นอกจากนี้ มีการจัดทำเครือข่ายสมาชิกในแต่ละพื้นที่เพื่อจะได้เป็นสื่อกลางในการแก้ไขปัญหามลพิษ มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างสมาชิกและผู้เชี่ยวชาญ จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหามลพิษที่สำคัญ คือ มีการประเมินเพื่อคัดเลือกและมอบรางวัลแก่สถานประกอบการที่มีการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีผลิตที่สะอาดดีเด่นด้วย ซึ่งจะเป็นกำลังใจให้กับผู้ประกอบการ และเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคนอื่นต่อไป

ความร่วมมือระหว่างประเทศ

กรมควบคุมมลพิษได้ให้ความตกลงร่วมมือกับนานาชาติและองค์กรระหว่างประเทศ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวเป็นการแสดงจุดยืนและท่าที ของไทยในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่สามารถนำไปเป็นเครื่องมือสำหรับการเจรจาต่อรอง ในเวทีโลกที่มีประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม เกี่ยวข้องดังนี้

1. ข้อตกลงและอนุสัญญาระดับพหุภาคี (Multilateral Agreement)

1.1 อนุสัญญากับสมาชิกสหประชาชาติ โดยกรมควบคุมมลพิษเป็นศูนย์ประสานงาน การจัดการมลพิษตามการให้คำรับรองแผนปฏิบัติการที่ 21 (Agenda 21) ด้านการจัดการสารเคมีและสารอันตรายได้แก่

- (1) อนุสัญญาออตเตอร์ดัม (Rotterdam Convention) เกี่ยวข้องกับการ แจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าในการค้าระหว่างประเทศ
- (2) อนุสัญญาสต็อกโฮล์ม (Stockholm Convention) ได้แก่ การจัดทำแผน ปฏิบัติการระดับชาติในการจัดการสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน
- (3) อนุสัญญาบาเซล (Basel Convention) ได้แก่การจัดการควบคุมการ เคลื่อนย้ายและกำจัดของเสียอันตรายข้ามแดน
- (4) United Nations of Environment Programme - UNEP ได้แก่ การเสริมสร้างศักยภาพในการวางแผนและการจัดการสิ่งแวดล้อมทางทะเล แบบบูรณาการและโครงการเพื่อประเมินสารปรอททั่วโลก เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและมาตรการในการลดผลกระทบจากสารปรอท
- (5) ความร่วมมือกับ WHO และ UNEP ในการดำเนินการด้านอนามัย สิ่งแวดล้อม

1.2 ข้อตกลงอาเซียน กรมควบคุมมลพิษได้ตกลงให้สัตยาบันในการดำเนินการด้าน สิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- (1) การลดและป้องกันการเกิดปัญหาหมอกควันข้ามแดน
- (2) ASEAN Working Group on Coastal Marine and Environment ว่าด้วยการป้องกัน อนุรักษ์และจัดการสิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างยั่งยืน

2. ข้อตกลงและอนุสัญญาระดับทวิภาคี (Bilateral Agreement)

- (1) สหรัฐอเมริกา Environmental Protection Agency of the United States (U.S. EPA) ประกอบด้วย ความร่วมมือด้านวิชาการในการจัดการมลพิษด้านน้ำ อากาศและการจัดการของเสียอันตราย
- (2) สวีเดน Swedish International Development Cooperation Agency: SIDA เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการน้ำเสียในเขตเทศบาล และการปรับปรุงและสร้างความเชื่อมโยงฐานข้อมูลชายฝั่งทะเลเพื่อการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างบูรณาการ
- (3) ญี่ปุ่น ได้แก่ โครงการ Green Partnership Plan เพื่อการรีไซเคิลหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ในประเทศไทยและความร่วมมือเพื่อศึกษาและกำหนดมาตรฐาน VOCs ในบรรยากาศ
- (4) เยอรมัน German Technical Cooperation (GTZ) เพื่อขยายผลโครงการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครพิษณุโลก มีกรมควบคุมมลพิษ เป็นหน่วยงานประสานกลางและความร่วมมือเพื่อศึกษามลพิษจากไดออกซินและฟูแรนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาเตาเผาขยะของไทย
- (5) ธนาคารโลก มุ่งเน้นร่วมมือแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ ได้แก่ มลพิษทางน้ำ อากาศ ขยะ การดำเนินการตามพันธกรณีและข้อตกลง และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่หน่วยงาน

การพัฒนากฎหมายด้านการป้องกันและควบคุมมลพิษ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2548 เห็นชอบกับหลักการของร่างแผนพัฒนากฎหมายแห่งชาติ ประจำปี 2548 โดยในแผนดังกล่าวมีร่างกฎหมายตามแผนพัฒนากฎหมายของกรมควบคุมมลพิษรวมอยู่ด้วย ซึ่งร่างกฎหมายในแผนพัฒนากฎหมายของกรมควบคุมมลพิษ มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดการของเสียอันตรายจากผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้ว พ.ศ. ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ การนำมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ (User Charge) มาใช้เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนร่วมมือปฏิบัติตามกฎหมาย โดยให้ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าสินค้าที่มีส่วนประกอบเป็นของเสียอันตรายมีหน้าที่จัดส่งค่าธรรมเนียมการจัดการผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้วให้กับกองทุนส่งเสริมการจัดการของเสียอันตรายจากผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้วเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียกเก็บคืนซากผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจากประชาชน และนำซากผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปใช้ใหม่ ใช้ซ้ำ หรือผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ สำหรับส่วนที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ก็จะทำการกำจัด หรือบำบัดให้เป็นไปตามหลักวิชาการต่อไป โดยให้องค์กรส่วนปกครองท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดตั้งศูนย์รับซื้อคืนซากผลิตภัณฑ์ และควบคุมภาคเอกชนที่จะขอรับอนุญาตประกอบกิจการเก็บรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้วไว้ด้วย
2. ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยแบบเครื่องหมาย การทำและการยกเลิกเครื่องหมายห้ามใช้ยานพาหนะ พ.ศ. เพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงฉบับเดิมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน โดยกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ถูกทำเครื่องหมายห้ามใช้ยานพาหนะ สามารถนำยานพาหนะไปให้พนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่เพิกถอนเครื่องหมายได้ และในระหว่างที่ยานพาหนะถูกทำเครื่องหมาย “ห้ามใช้ชั่วคราว” โดยมีผู้โดยสาร สัตว์ หรือสิ่งของอยู่ในยานพาหนะดังกล่าว เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะสามารถใช้ยานพาหนะต่อไปได้เท่าที่จำเป็น สำหรับยานพาหนะที่ถูกเครื่องหมาย “ห้ามใช้เด็ดขาด” เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะสามารถเคลื่อนย้ายยานพาหนะออกจากจุดตรวจสอบได้โดยไม่ต้องลากจูงแต่ต้องทำภายในหกชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ เพื่อเป็นการลงโทษเจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ถูกทำเครื่องหมาย “ห้ามใช้ชั่วคราว” ที่ฝ่าฝืนใช้ยานพาหนะในระหว่างที่ถูกทำเครื่องหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตรวจพบว่ายังคงมีการปล่อยทิ้งอากาศเสียเกินกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้มีอำนาจออกคำสั่งและทำเครื่องหมาย “ห้ามใช้เด็ดขาด” ได้ทันที แม้ว่าจะอยู่ในระหว่าง 30 วัน นับแต่วันที่ถูกทำเครื่องหมาย “ห้ามใช้ชั่วคราว” และเมื่อได้มีการทำเครื่องหมาย “ห้ามใช้เด็ดขาด” ไปแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องประสานงานไปยังเจ้าพนักงานตำรวจ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามตรวจสอบให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงอีกทางหนึ่งด้วย

ศูนย์บริการประชาชนและการใช้ระบบ E-Government ในการปฏิบัติงาน

การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปฏิบัติงาน ในระบบงานสารบรรณ การรับ-ส่ง หนังสือ ติดต่องานภายในและภายนอก นำเข้าในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรม และเข้าระบบศูนย์สารสนเทศของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผลให้ ทำการติดตามงานได้อย่างรวดเร็ว และลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และการบริการ ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

ศูนย์บริการประชาชนของกรมควบคุมมลพิษ ให้บริการแบบ One stop service คือ มีศูนย์กลางการติดต่ออำนวยความสะดวกที่จุดเดียว เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและให้ บริการได้อย่างรวดเร็ว โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในการให้บริการค้นคว้าและการให้ยืม เอกสาร รับสมัครสมาชิก ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 มีการให้บริการยืมหนังสือ การรับสมัครสมาชิกบุคคลภายในและภายนอกและบริการเอกสารเผยแพร่ โดยรวมทั้งหมด จำนวน 1,101 ราย รวมทั้งการให้บริการรับเรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษ

การบริการสอบถามข้อมูลทาง www.pcd.go.th โดยผ่านระบบ Q&A การร้องทุกข์ on-line และการสืบค้นข้อมูล เอกสาร คู่มือ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการมลพิษ โดย ไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งข้อมูลสถิติการ Download เอกสารที่กรมควบคุมมลพิษ จัดทำขึ้น มีมากกว่า 200,000 ครั้ง และมีการสอบถามข้อมูลผ่านระบบ Q&A ในเว็บไซต์มากกว่า 2,300 คำถาม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 การปรับปรุงระบบบริหารการเงินและงบประมาณ ได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนตามโครงการการบริหารการเงินการคลัง ภาครัฐ เข้าสู่ระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2547 รวมถึงลดขั้นตอนการทำงาน ควบคุมในด้านการเบิกจ่าย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 เป็นต้นไป

ที่ปรึกษา

1. นายอภิชัย ชวเจริญพันธ์	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
2. นายอดิศักดิ์ ทองไข่มุกด์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
3. นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

คณะผู้จัดทำ

1. นายธงไชย ชำนาญกิจ	12. นางสาวลัดดา จุลแสง
2. นางสาวตรองกมล แก้วมีศรี	13. นายอนุพันธ์ อีลรัตน์
3. นางพรทิพย์ ชื่นศิริพงษ์	14. นางกัญชลี นาวิกภูมิ
4. นางอังคณา จันอุไร	15. นางสาวสุธิดา คงเพชรสถิต
5. นายนิชกร คงเพชร	16. นางมิ่งขวัญ วิชาวังสฤษดิ์
6. นางสาวสุภาพร วชิระศิริ	17. นางสาวสุภาพ จันทร์หงษ์
7. นายสมนึก รัชทอง	18. นางจันทนา ภาคย์ทองสุข
8. นายบรรชรา รัชแก้ว	19. นางสาวจินตนา ศิวเสน
9. นายรังสรรค์ ปิ่นทอง	20. นางสาววัลภา จุฬารัตน
10. นางสาวพรพิมล พันธุ์เมธาฤทธิ	21. นายอภิชาติ ลือพันธ์
11. นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์	

ดำเนินการโดย

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400
โทร. 0 2298 2000 โทรสาร 0 2298 2002

www.pcd.go.th